

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine Tallinna Teeninduskooli majutamise ja toitlustamise õppekavarühma hindamisaruanne

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2019

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	3
2. Üldosa	4
3. Toitlustamise, toitlustusteeninduse ja majutusteeninduse õppekavade analüüs hindamisvaldkondade lõikes.....	6
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus.....	6
3.2 Õppimine ja õpetamine	11
3.3 Õpetajad.....	21
4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused majutamise ja toitlustamise õppekavarühmade osas	25

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväärsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliiste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. Komisjoni liikmed on kinnitanud allkirjaga neile hindamise käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsena hoidmise kohustust ja huvide konflikti puudumist. EKKA büroo on koosõlastanud hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. Kool kinnitas, et neil ei ole vastuväiteid hindamiskomisjoni liikmete osas.

EKKA juhataja 09.09.2019 korraldusega nr 1-19/82/2019 moodustati **hindamiskomisjon koosseisus:**

Eve Holsmer	kutseõppe ekspert, Rápina Aianduskool, komisjoni esimees
Jekaterina Masenko	kutseõppe ekspert, EKKA, komisjoni sekretär
Indrek Kivisalu	tööandjate esindaja, Foodstudio Tallinn OÜ
Viktoria Timohhina	kutseõppe ekspert, Ida-Virumaa kutsehariduskeskus
Aime Vilgas	tööandjate esindaja, Strand AS
Peep Peetersoo	tööandjate esindaja, Hotell Pärnu

Lühike hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis koosõlastati kooli ja EKKAg. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga intervjuu jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Hindamiskülastus toimus 29.-30.oktoober 2019. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused (15) ja tutvus kooli esitatud dokumentidega. Komisjon tutvus kooli õppekavarühma õpikeskkonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega ning külastas õppetöö/praktilise töö tegevusi.

Komisjon külastas Tallinna Teeninduskooli (edaspidi Teko) õpperestorani, 29. ja 30.oktoobril, kus tutvus ettevõtte töökeskkonnaga ja vestles teeninduse juhtivõpetajaga. Toitlustuserialade praktilise

õppe ja hindamise teemadel, mis on sidusad kooli õpperestorani ja õpilasrestorani töö ja toimimisega ning catering-teenuse pakkumisega, toimus vestlus ka Teko toitlustusjuhiga.

Külustus kulges lodusalt, sest oli kooli poolt hästi ette valmistatud, intervjuueeritavad tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumiseks ette valmistunud. Probleeme ei esinenud. Parema ülevaate saamiseks võimaldas komisjoni suurus (6 in) toimetada osa vestlustest õppekavarühma (ÕKR) kolmes ala-valdkonnas (toitlustus – toitlustusteenindus - majutusteenindus) paralleelselt, mis andis konkreetsema pildi ja tõi välja kriteeriumite lõikes eripärad. Samal põhimõttel on koostatud ka hindamiskomisjoni aruanne; kui kriteeriumis erisusi ei ilmnenud – koostati koondatud üldhinnang.

Komisjoni koosolekul lepidi kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni hinnangute põhjal koostati aruande esmane variant. Kuivõrd kool on esitanud aruande kriteeriumites põhjaliku analüüsi koos konkreetsete ja piisavate näidetega ÕKR alavaldkondade lõikes, sidunud need eelmise hindamise ettepanekute ja soovitud tagasiside küsitlustele tuginevad illustreerivad arvud ja tabelid ning toonud välja neis kajastuvad trendid koos selgituste, põhjenduste ja lahendustega, siis komisjon ei korda juba kooli poolt esitatut, vaid viitab allikale. Komisjon, tutvunud muuhulgas ka Teko 2018.a tegevuskava täitmise tulemusaruandega ja Teko tegevuskavaga 2019-2020, kinnitab, et kooli majutamise ja toitlustamise (MT) ÕKR toimimise analüüs, esitatud näited ja sihid on sidusad neis dokumentides kajastatud trendidega, meetmetega ja seatud eesmärkidega. Komisjon toob hindamisaruande analüüsivas osas välja MT ÕKR õppeprotsessi ühised jooned ning lisab eripärad alavaldkondade lõikes, tuginedes läbiviidud vestlustele ja külustuse käigus kogutud andmetele. Analüüsi kokkuvõtete põhjal koostas komisjon hindamisaruande järelduste ja soovitude peatükid.

Hindamisaruandes kasutatud sihid jt võrdlusmaterjalid on võetud lisaks kooli MT aruandele kolmest dokumendist: Teko 2018.a tegevuskava täitmise tulemusaruandest, Teko tegevuskavast 2019-2020 ja Teko rahvusvahelistumise strateegiast 2019 – 2024, samuti ka Teko käesoleva õppeaasta tegevuskavast.

Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistele järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

Aruande lõpliku variandi koostamisel arvestati kooli kommentaare. Komisjon esitas lõpparuande EKKALE tähtaegselt 18.12.2019.

2. Üldosa

Kooli kontaktandmed:

Direktor Meeli Kaldma

kooli aadress: Majaka 2, 11412 Tallinn

telefon: 6053102

e-post: info@teeninduskool.ee

<https://www.teeninduskool.ee/>

Hindamise korralduse kontaktisik koolis: Tiina Plukk, õppedirektor, 6053135, tiina.plukk@teeninduskool.ee.

Kooli eripära, missioon, visioon, väärtused, arengukava peamised eesmärgid.

Tallinna Teeninduskool (edaspidi Teko) on Põhja-Eesti suurim teenindusvaldkonna ametikool, mis asub sajandivanuses hoones Tallinnas Lasnamäe veerul.

Strateegiliselt olulised tingimused kooli arenguks on tööturu vajadustele vastava võrdseid võimalusi tagava kutsehariduse viimine õpilasteni professionaalse ja motiveeritud personali toel, koostööle ja kaasamisele orienteeritud organisatsioonikultuuris. Olulisel kohal on jätkusuutlik töö- ning paindlik õppekorraldus koos õppemetoodilise innovatsiooniga. Kooli enim tuntud, ajaloolise traditsiooniga õppealad on toitlustus, teenindus, kaubandus ja toiduainetöötlus, 90ndate algul lisandus turism ja majutusteenindus, aastal 2017 iluteenindus.

Kooli visioon: Kaasaegse õppekeskkonnaga tegusate teenindajate kool.

Kooli missioon: Tallinna Teeninduskool kui parim partner tööandjatele majutuse-teenindusekaubanduse valdkondades

2016–2020 arengukava üldeesmärgid:

1. Teko võimaldab tööturu vajadustega arvestavat ja elukestvate õppele orienteeritud kutseharidust ja koolitust õpilastele ja koolivälistele huvigruppidele.
2. Teko väärtustab oma töötajaid ja toetab nende arengut.
3. Teko kasutab ressursse õppekasvatuse protsessi arendamiseks säästlikult ja tulemuslikult.
 - Teko õpilaste üldarv 01.11.2019 on 856 (koos akadeemilisel puhkusel olijatega 876), nendest MT õppekavarühmas õppijaid 492.
 - Hinnatavad õppekavarühmad, ülevaade analüüsitud õppekavadest (kvalifikatsioonitase, õppekava kood EHISes, maht (EKAP), rakendamise aasta, õppevormid, link õppekavale ja moodulite rakenduskavadele, õppekava juht) ja õppekavade õppijatest.

nimetus	kood EHISes	maht EKAP	rakendu -mine	Õppevorm	Õppekava juht
Abikokk/3.tase*	198157 (varem 119837)	60	2018	koolipõhine	Anne Mäe
Kokk /4.tase (kutsekeskharidus)	134972 (varem 84520, 85445, 85468)	180	2018	koolipõhine	Anne Mäe
Kokk /4.tase kutseõppe esmaõpe	131237 (varem 85448)	120	2018	koolipõhine	Anne Mäe
Kokk /4.tase kutseõppe esmaõpe	195699	120	2018	koolipõhine	Anne Mäe
Kokk /4. tase kutseõppe esmaõpe	210237	120	2019	koolipõhine	Anne Mäe
Magustoidukokk / 5. tase jätkuõpe	205537	30	2019	koolipõhine	Anne Mäe
Lihakokk /5. tase jätkuõpe	207797	30	2019	koolipõhine	Anne Mäe
Vegankokk /5. tase jätkuõpe	207859	30	2019	koolipõhine	Anne Mäe
Abikelner/3.tase	194778	30	2018	koolipõhine	Kaimar Palm
Toitlustusteenindaja /4.tase kutsekeskharidus	134976 (varem 119838)	180	2015	koolipõhine	Kaimar Palm
Kelner /4. tase kutseõppe esmaõpe*	85455	30	2009	töökohapõhine	Kaimar Palm
Vanemkelner /5.tase jätkuõpe	195717 (varem 131258)	60	2018	töökohapõhine	Kaimar Palm
Majutusteenindus /4.tase kutsekeskharidus	134974 (varem 85388)	180	2015	koolipõhine	Kristi Tarik

Hotelliteenindus /4.tase kutsekeskharidus	207857	180	2019	koolipõhine	Kristi Tarik
Hotelliteenindaja /4.tase kutseõppe esmaõpe	139279 (varem 85456)	60	2015	koolipõhine	Kristi Tarik
Vastuvõtu administraator / 4.tase kutseõppe esmaõpe	207858	60	2019	koolipõhine	Kristi Tarik
Majutusettevõtte juhtimine / 5.tase jätkuõpe	194777	60	2018	koolipõhine	Kristi Tarik

Allikas: Teko eneseanalüüs, illustratsioon 4, lk 9

3. Toitlustamise, toitlustusteeninduse ja majutusteeninduse õppekavade analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Oluline struktuurimuudatus MT ÕKR juhtimises vaadeldaval perioodil:

Alates 2015/2016. õppeaastast on MT õppekavarühma juhtimine jaotatud alarühmade lõikes kolme juhtivõpetaja (toitlustuse-, toitlustusteeninduse- ja majutusteeninduse valdkond) vahel, seoses õppekavadel õppivate õpilaste ja õppekavade arvu suurenemisega. Mitmed vestlustel osalenud osapooled kinnitasid, et muutus on igati positiivne olnud ning on kaasa aidanud õppekavade individuaalsele, aga ka õppekavarühma kui terviku arengule. Töötajatele on arusaadavus struktuuri muutmisest ja tööülesannetest muutunud selgemaks, 2018 indikaator on täidetud – nt töötajate üldine rahulolu struktuurifaktoritega 86% (2017 - 82%).

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäruga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

1. Õppekavaarenduse protsessi operatiivsuse ja jätkusuutlikkuse tagamiseks kogutakse igal aastal regulaarselt sisendit kõikidelt osapooltelt; kaasatud on:
 - tööandjad/vilistlased - praktilise õppe läbiviimisel jt ühisürituste kaudu (nt kulinaarsed teatrid, Teko meistrivõistlused, õhturestoranid jmt); praktika-protsessi tagasiside kaudu, samuti ümarlaudade vormis koolituste ja arutelude kaudu; koostöö tööandjatega toimub juhtivõpetajate eestvedamisel;
 - õppijad - moodulite ja hindamiste tagasiside ja kooli rahuloluküsitluste kaudu;

- õpetajad – erineva koostöö (valdkonna koosolekud, õpiringid, projektilähetused jne), eneseanalüüside/arenguveestluste ja rahuloluküsitluste kaudu.

Õppekavaarendus toimub kolmel suunal:

- uute õppekavade loomine arendusega: 2018 on EHISes registreeritud MT valdkonnas järgmised õppekavad: Magustoidukokk V, Vanemkelner V – (töökohapõhine), Majutusettevõtte juhtimine V, Abikelner III, Kokk IV, Abikokk III; 2019 on lisandunud: Lihakokk V, Vegankokk V; kavandamisel on Kalakokk V õppekava, mis sügisel kinnitati kooli nõukogus. Edaspidi plaanitakse Restoranikokk V õppekava loomist;
- valikainete uuendamine: valikainete sisu kohandamiseks tööturu vajadustele kaasati 2018-19 avaliku üleskutsega tööandjaid ja vilistlasi; arutelude tulemusel saadi 14 uut valikainet. Lisaks saadi sisendit ka õpetajatelt ja õppijatelt ning 2018-19 loodi 3. kursuse individuaalne valikainete süsteem. Valikained on enamasti praktilises vormis ja suures osas praktikute-tööandjate läbi viidud;
- rakenduskavade muutmine: üldine suund on praktilise õppe osakaalu suurendamisele – õppe läbiviijatena kaasatakse praktikud töömaailmast. Praktilise õppe maht on suurenenud kõikidel õppekavadel (kutsestandardite, RÕKide muutuse, samuti õpilaste tagasiside/soovide põhjal); erialamoodulite hindamisel liigitakse praktiliste hindamismeetodite suunas.

Tööturuvajadustest lähtuvate MT õppekavarühma täiendõppe kursuste pakkumine on tõusvas trendis; 2017 – 12 kursust, mille lõpetas 147 osalejat; 2018 – 29 kursust, mille lõpetas 266 osalejat. Osalejatele on loodud tagasisidestamise elektrooniline süsteem, lisaks kogutakse suulist tagasisidet koolituste õnnestumise kohta. Kooli siht käibe osas 100 000€ täideti. Osalejate indikaatori osas jäi väike puudujääk, kuid kool on rahul (2018 tulemusaruandest). Tööturu vajaduste osas saadi infot OSKA aruandest, ettevõtete esindajatelt ja osalejate tagasisidest. Kursuste läbiviijateks on kooli õpetajad, kuna nii on koolitused kulutõhusamad. Hea koostöö on töötukassaga. Tasuta koolitused on pigem üle täitunud, tasulised natuke alataitunud. Tasulised koolitused on pigem ühepäevased hobikoolitused, nt vegan- ja eritoitumine, tänavatoit jne. Tasuta, sh RKT-põhised koolitused on peamiselt põhjalikumad ja pikemad algõppekursused. Täiendkoolituse juht üldises õppekavaarenduses ei osale, täiendkoolituse õppekavad koostatakse eraldi tema koordineerimise all. Moodulite kaupa koolitusi ei pakuta, kuid koolituste õppekavade koostamisel on arvestatud moodulite sisuga.

Hindamiskomisjoni (edaspidi komisjon) hinnangul on õppekavaarendus MT õppekavarühma kõigis alavaldkondades eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud. Õppekavu koostatakse ja arendatakse arvestades nii õppijate kui tööturu vajadusi.

2. Statsionaarse õppe korraldamisel võeti kasutusele 9+1 nädala mudel, kus igal 10.nädalal toimuvad hindamised, sh moodulihindamised; õppenõustamine ja konsultatsioonid; erinevad üritused õppijatele ja õpetajatele, praktikaseminarid ja palju muud, vastavalt Teko õppeaasta tegevuskavale (vt ka p 3.2.3). Need õpilased, kelle edenemine õpingutes on edukas, saavad võimalusel 10. nädalal osaleda aktiivsemalt kooli huvitegevustes või olla kooliväliselt aktiivsed. Samuti võimaldab selline õppetöö rütm vajadusel pühenduda õppeväljade likvideerimisele ja teistele järele jõuda.

Põhikooli- ja gümnaasiumijärgsete õppijate eripäraga arvestamiseks toimuvad iga õppeaasta augustis nn moodulite koosolekud, kus juhtivõpetajate eestvedamisel osalevad kõik moodulis kaasatud õpetajad ning toimub rakenduskavade arutelu. Eesmärk on kohendada sarnaste moodulite kõik õppemeetodid, õppekorraldus ja hindamisülesanded (sh moodulihindamine) just algava õppeaasta õppijate õpivõimekusele vastavaks: ühtlustamine toimub eriala ühe kursuse kõikide

paralleelide (nii eesti- kui vene õppekeele) kui neid õpetavate erinevate õpetajate lõikes. Tulemusena kindlustatakse omandatud õpiväljundite ühtlasem tase ja edenemine. Hulgaliselt näiteid (ca 10) MT rakenduskavade kohandamistest ja moodulihindamiste arendamistest erinevatel õppekavadel on toodud kooli aruandes, lk 12; need leidsid ka kinnitust vestlustel juhtivõpetajaga ja kutseõpetajatega.

Õppeaasta lõpul toimub juhtivõpetajate ümarlaud lõpetajatega, kus selgub lõpetajate tagasiside ja hinnang õppeprotsessile ning õpitule. Tuuakse välja tugevused, arenguruum ja ettepanekud, neid arvestatakse õppekava arenduses (nt uued ja huvitavad valikained, õppeülesannetes teooria ja praktika parem sidumine, samuti õpiväljundite ja tegeliku elu lõimimine jne). Hulgaliselt juba rakendatud näited on kirjeldatud kooli aruandes, lk 13; samuti ka komisjonile külastuse käigus esitatud asjakohases dokumendis.

MT õppekavarühmas on kõigis alavaldkondades olemas nii 3., 4. ja 5.taseme õppekavad; osadel neist ei ole vastuvõttu, aga on rakendatud õpilaste osas, kes ei ole suutelised kutsekeskhariduse tasemel õppima ja soovivad minna madalama taseme õppekavale, et kool siiski lõpetada. Kõigil 4. taseme lõpetajatel on võimalus edasi õppida, taset tõsta ja erialaseid kompetentse süvendada 5. taseme jätkuõppekavadel, mis muuhulgas toetab MT õppekavaarenduse jätkusuutlikkust.

Võtmepädevuste arendamine on lõimitud kõikide praktiliste moodulite õpiväljunditega, need kajastuvad nii rakenduskavade moodulihindamistes, praktikate hindamistes kui õppija enesehinnangutes. Võtmepädevuste arendamine osas on eriti mõjus populaarne välispraktika, mis toetab õppijate toimetulekut multikultuurses keskkonnas (vt ka p 3.2.3); nii kinnitasid vestlusel ka õppekavade vilistlased ja vanematel kursustel õppijad.

Õpilaste võtmepädevusi arendatakse ka ainete lõimimise kaudu. Näiteks õpitakse võõrkeeles valdkondlikke termineid, tehakse koostööd teiste erialade õpilastega, suur rõhk on samuti meeskonnatööl ning esitlusoskustel. Õpilaste võtmepädevuste arengut toetavad ka huvitegevused ning erialastel võistlustel osalemine (nt Teko meistrivõistlused, Noor meister, EuroSkills, Worldskills jm).

MT valdkonna õpilaste keelepädevuste arendamiseks rakendatakse MISA/PRÕM keeleprojekte ning lõimitud keele ja aineõpet; vastavad näited on toodud kooli aruandes (lk 5) ning said kinnitust vestlustel projektijuhi ja üldharidusainete õpetajatega. Kõikide moodulite rakenduskavad, samuti erialane terminoloogia vene õppekeele rühmade õppematerjalides, koostatakse eesti keeles. See toetab vene emakeele õppijat erialaste eestikeelsete terminite omandamisel. Keeleprojektide ja LAK rakendamise positiivset mõju kinnitavad kutsekeskhariduse õppekavadel vene õppekeele õpilaste head tulemused eesti keele riigieksamil.

Toitlustamise õppesuund

Täiskasvanud õppija ootustele vastavad uued 5.taseme jätkuõppekavad (Magustoidukokk, Vegankokk, Lihakokk jt) on kinnitatud mahus 30 EKAPit. Vastavalt töö kõrvalt õppija eripäralt rakendatakse 5.taseme jätkuõppes õhtust õppekorraldust: vestlusest õppijatega selgus, et ollakse rahul nii õppesisuga, mis on valdavalt seotud praktiliste oskuste süvendamisega, kui õpetajatega, kes on töömaailma oma ala tipud. Hästi sobib ka õppekorraldus: 2 päeva nädalas õhtune õpe (6 tundi) – üle nädala. See võimaldab põhitöö kohustuste ja ülesannete kõrvalt õppida. Motiveerib ka see, et edaspidi on võimalik võtta lisaks nt Magustoidukoka või Vegankoka kursus, ja kui valmib 5.taseme Restoranikoka õppekava, on võimalik juba osa omandatud kompetentsidest VÕTA-ga üle kanda ning puuduv osa juurde õppida.

Et ühitada tööd ja õppimist, muudeti 4.taseme kutseõppe Koka õppekaval praktikakorraldust: katsetati versiooni, kus pool nädalat ollakse ettevõttes praktilal ja pool nädalat kontaktundides koolis. Selline lähenemine praktikaetevõtetele siiski ei sobinud ja see lõpetati. Hetkel on pikad praktikad tehtud lühemateks perioodideks, mis vahelduvad õppetööga koolis.

Toitlustusteeninduse õppesuund

Toitlustusteeninduse valdkonna õppekavadel õppimine ei ole Eestis väga hinnatud. Üks põhjustest on olukord tööturul, kus toitlustusteenindajad võetakse tööle ilma kvalifikatsiooni ja kogemusteta. Seetõttu on antud valdkonda keerulisem ka õppijaid leida. Samas kinnitasid valdkonna tööandjad, et nende jaoks on oluline teatud taseme ja kogemuse olemasolu, mida kooli õppekavad võimaldavad: Teko pakub sel suunal Toitlustusteenindaja (4.tase) õppekava ja Vanemkelneri (5.tase) õppekava – töökohapõhises õppevormis.

Kooli turundustiim pakkus välja Teko teeninduse valdkonna õppevõimaluste paremaks reklaamimiseks nn etiketikooli loomist ning teenuse pakkumist väljaspool maja. Huvi ja vajadus väljaspool Tekot on selleks olemas, kuid senini pole koolisiseselt sellele ideele laiemalt toetust saadud. Komisjoni hinnangul võiks selline ettevõtmine kasu tuua Tekole nii õpilaste leidmise näol kui ka toitlustusteeninduse valdkonna laiemal tutvustamisel.

Toitlustusteeninduse valdkonna vestlustel osalenud tööandjad ja praktikajuhendajad ei olnud otseselt seotud õppekavaarendusega. Vestluste käigus selgus ka, et töömaailma praktikutest õpetajad annavad tagasisidet koolile läbi isikliku suhtluse juhtivõpetajaga, kuid otseselt nad kooli teenindusvaldkonna õpetajatega kokku ei puutu ja ühiseid arutelusid ei toimu. Siiski on ühise sisendiga koostatud moodulihindamise test. Komisjoni hinnangul on koolil arenguruumi, et leida lisaks sobivaid koostöövorme.

Toitlustusteeninduse valdkonna õppekavade rakenduskavad on väga selged ja detailsed ning vaadatakse üle enne iga õppeaasta algust augustikuus. Näiteks on rakenduskavades väga detailselt lahti kirjutatud ka iseseisvad ja praktilised tööd, mida õppija peab sooritama. Rakenduskavad valmivad koostöös kõigi õpetajate (nii kutse- kui ka üldharidusõpetajate) vahel. Õppekava arendusel arvestatakse ka õpilaste tagasisidet, näiteks lisati valikainena toitlustusteeninduse õppekavasse avalik esinemine.

Majutusteeninduse õppesuund

Lisaks 4. taseme Hotelliteenindaja, Majutusteenindaja ja Hotelliteenindaja õppekavadele on 2018 sügisest rakendatud uus 5. taseme õppekava Majutusettevõtte juhtimine (60 EKAPit), mis lõppeb kutseksamiga Hotelliteeninduse spetsialist, tase 5. Vajadus eriala õpetamise järele on tingitud tööjõuvajadusest ja eesmärk on koolitada suurele hotellile vahetuse vanemaid ning keskmisele ja väiksemale hotellile keskastme juhte ja juhte. Õppekavades on vähendatud teooria osakaalu ja suurendatud praktilise õppe mahtusid; teemad ja õppeväljundid on praktilised ning neid õpetavad praktikud erinevatest hotellidest ning erialadelt. Vestlustest majutamise õpilastega selgus, et MT õppekavarühmas ja kogu koolis domineerib toitlustuse valdkond. Õpilaste soov on, et ka teised valdkonnad oleksid rohkem pildis.

Komisjoni hinnangul on kõikide MT õppekavade moodulite sisu koostamisel ning õppe- ja hindamismeetodite valikul arvestatud õppijate eripäraga; need toetavad õpiväljundite saavutamist ja võtmepädevuste arendamist.

Järeldused

Tugevused

- MT ÕKR õppekavaarendus on operatiivne ja jätkusuutlik, kaasatud on kõik õppeprotsessi osapooled.
- Kasvav trend praktiliste õppe- ja hindamismeetodite rakendamise suunal, sh valikainete õpetamine tööandjate toel, on õigustatud: nt 2018 õppijate tagasiside küsitlustest selgus, et sisemiselt on suurenenud väga heade hinnangute osakaal praktilise õppe osas.
- Uute, lühikeste 5.taseme jätkuõppekavade rakendamine ja väljatöötamine vastab sihtgrupi ootustele ja tööandja vajadustele, luues erinevaid spetsialiseerumise võimalusi.
- Erinevatel õppetasetel õppekavade olemasolu kõikidel MT erialadel koos erinevate õppevormide rakendamisega võimaldab õppijal teha sobiv, paindlik ja võimetekohane valik tööturule sisenemiseks.
- Õppe praktiliseks muutmine tähendab üha suuremaid ressursse õppevahenditele ja seadmetele (õpilasega kaasnev nn pearaha ei kata vajadusi). Kool on ühe lahendusena osa praktilise õppe kuludest toitlustuse ja toitlustusteenuse valdkonnas katnud toodete ja teenuste müügiga, suurendades sellega ka omavahendeid, kuid see pole piisav, katmaks kõiki tehnoloogilisi vajadusi. Kool hindab, et võimalused teenida omavahendeid õppeprotsessis on ammendatud. Komisjon toetab kooli kavandatavat ettepanekut tõsta toitlustuse õppekavadel õppekoha koefitsienti.
- Kutsestandardite loomine/ uuendamine ja riiklike õppekavade loomine on aeganõudev ja ei jõua tööturu vajadustele järele. Toimiva lahendusena tehakse õppekavu hetkel kutsestandardite väliselt koostöös tööandjatega, kuid paraku ei saa lõpetaja sel puhul teha kutseeksamit. Komisjon toetab kooli kiiret reageerimist tööturu vajadustele ja mõtteviisi, et lühikestel õppekavadel osaoskuste omandamine võimaldab õppijal need hiljem, kui RÕK ja kutsestandardid järele jõuavad, VÕTAgale üle kanda ning selle võrra lühema ajaga ja vähema pingutusega kutse omandada.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitus

- Suurenev tööandjate kaasamine on edendanud õppetöö sisu, samas teeb keeruliseks õppetöö korralduse. Tööandja ei ole piisavalt huvitatud koolitööga seotud bürokraatiast ja terviklikust arendustööst. Hindamiskomisjon soovib toetada tööandjaid ja leida neile sobivad lahendused koostöök – nii õppekavaarenduses kui õpetamises.
- Kaaluda MT valdkonna õppekavade moodulite rakendamist täiendkoolituse kursuste õppekavadena, mis võimaldaks (tööga)hõivatud õppijatele õppimist nõ õpiampsudena.

Arenguvõimalused

- Toitlustusteeninduse valdkonnas tasub arutada Tekos etiketikooli loomist ning selle kui teenuse pakkumist väljaspool maja. Selline ettevõtmine võimaldaks tutvustada Tekot ja teenindusvaldkonnas õppimise võimalusi laiemalt erinevatele sihtrühmadele, kelleni tavaturundus ei jõua.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. Õppijate erialavalik on toetatud;
2. Õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
3. Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
4. Õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktilal lähtub õpiväljunditest;
5. Õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

1. Enne kooli õppima asumist on kool planeerinud sisseastujatele erinevaid üritusi ja tegevusi, mille raames jagatakse infot ka õppimisvõimaluste kohta MT erialadel. Õpilaskandidaatidele toimuvad lahtiste uste päevad, erinevad töötoad nii kooli õppekeskkonna kui erialade tutvustamiseks; viiakse läbi koostöös üldhariduskoolidega valikkursusi põhikooli ja gümnaasiumi õppekavadel (nt Lasnamäe Gümnaasium); osaletakse töömessidel. Alates 2018.aastast on lahtiste uste päevad ühendatud Teko Meistrivõistluste päevaga, et erialadest paremat ülevaadet anda; seda külastas nt 2018.aastal 12 üldhariduskooli ja gümnaasiumit (kooli aruandest).

Kool osales 2018-19 valikuaasta/kutsevaliku õppe pilootprogrammis; 2018 alustas 15 noort, kellest lõpetas 9. Jaanuaris 2019 lõpetas 5-kuuline pilootrühm 12 õpilasega, kellest 3 soovis õpinguid jätkata Tekos ja 1 Tallinna Tööstushariduskeskuses (2018 tegevuskava tulemusaruandest). Komisjoni hinnangul on pilootprojekti tulemus pigem tagasihoidlik, kuid arvestades keerulist sihtgruppi, on see mõisteta.

Tegevuskavas 2019-2020 on plaanitud turunduskampaania, mille eesmärgiks on saada õppijaid, kes on teinud teadliku valiku. Selleks on infokanalite kõrval (tasuta kanalitest koduleht, FB, Instagram; sisuturunduslikud artiklid veebruarist-juulini Postimehes, Päevalehes, Õhtulehes) rakendatud erinevad praktilised töötoad. Töötubadega plaanitakse aasta vältel külastada ca 10% Tallinna-, Harju- ja Raplamaa koole, soovitatavalt Teko õpilaste varasemad koolid, kus Tekot juba mingil määral teatakse. Kevadeti kutsutakse Tekosse eriala töötubadesse õpilasi ca 15% Tallinna üldhariduskoolidest. 2019 kevadel osaleti vähemalt viiel Töötukassa korraldatud töömessil, mis toimusid ajaliselt vastuvõtuperioodile lähedal ja geograafiliselt Tallinna lähistel: (Keila, Haapsalu, Tallinn, Rapla, Paide). 2019 kevadel anti välja ka erialase inglise keele projekti raames valminud uus kokaraamat – inglise keelsete retseptidega.

Samuti on Teko MT erialad saanud palju tähelepanu ja meediakajastusi läbi agara võistlemise (nt AEHT, Kokakunst Kuressaares, Euroskills, Worldskills, Noor Meister), mis tõstab nii kooli mainet kui MT erialade tuntust, avaldades seeläbi positiivset mõju ka teadlikumale erialavalikule.

Õpilaskandidaatide sisseastumisvestlustel selgitatakse tugikeskuse töötajate abil välja eelnev töökogemus, motivatsioon ja tutvustatakse samuti erialade õppekavu ja karjäärivõimalusi lähemalt. Nt vestlusel toitlustusteeninduse erialade õpilastega selgus, et sisseastujaga viiakse läbi vestlus, milles osaleb valdkonna juhtivõpetaja ning ka tulevane rühmajuhendaja. Vestluse käigus uuritakse sisseastuja motivatsiooni ning varasemaid kogemusi ning toimub

ka vastuvõtutest. Suur osa õpilaskandidaate on Tekost kuulnud tuttavate käest ning enamus infot levib suust-suhu, seda kinnitasid nii õpilased, õpetajad kui ka kooli juhtkond. Samas selgus vestlusest toitlustusteeninduse erialade vilistlastega, et õpilastel ei ole enne sisseastumist alati selget arusaama, mida toitlustusteenindamise ala endast kujutab. Seda just tööandjate ja koolipoolse vähese teavitustöö tõttu toitlustusteenindamise valdkonnas. Vilistlaste arvates on toitlustuse suuna õppekavad nii koolis kui väljaspool paremini nähtaval, ehkki kool ei keskendu eelistatult ühegi valdkonna reklaamimisele.

Õpingute alguses toimuvad külastused MT valdkonna ettevõttesse, et saada ülevaade tegelikust tööst ja töökeskkonnast, milles sooritatakse ka tulevane ettevõttepraktika.

Peale lõpetamist on soovi korral kõigil MT erialadel võimalik jätkata 5.taseme jätkuõppes (vt p 3.1.1.), vastavalt elukestva õppe strateegiale.

Komisjoni hinnangul on õppijate erialavaliku toetuseks planeeritud piisavas mahus asjakohaseid tegevusi, mis kõnetavad sihtgruppe: koolis töötab turundustiim, kelle otseseks ülesandeks on koostöös koolipere jt partneritega korraldada ja juhtida iga-aastaseid vastuvõtukampaaniaid. Vastuvõtt on ka juhtkonna fookuses ja vastuvõtuplaani arutelu toimub aastaringset. Kooli nõukogus arutatakse ca 4-5 korral õppeaastas vastavaid teemasid ja edenemist, lisaks ka vastuvõtukomisjonikomisjoni ja juhtivõpetajate koosolekutel. Vajadusel ollakse paindlik ja reageeritakse kiiresti, nt 2018 ei täitunud kutseõppe õppekaval Kokk, tase 4 eesti õppekeelegra õppegrupp, mille asemel võeti lisaks üks õppegrupp kutsekeskhariduse õppekavale Kokk, tase 4.

2. MT õppijate rahulolu õpikeskkonnaga on viimastel aastatel pisut tõusnud, jäädes vahemikku 2018 – 77% kuni 2018 – 81%. Samas 2015 oli see 94% (kooli aruandest). Põhjuseks saab välja tuua tehnilise õppebaasi vananemise alates 2008, mil toimus kooli remont kool sai uued ruumid ja sisustuse ning uue köögitehnika. Kõige rohkem ongi hinnang langenud õppelaborite kohta, mis viitab vajadusele pidevalt tegeleda varustatuse ja kaasaegsusega. Sama baasiga on aga praktilistele tundidele sisuhinnang väga heade vastuste poolest tõusnud lausa 71%-ni, st et õpet on võimalik kõrgel tasemel läbi viia ka natuke kehvemates tingimustes ja sellest õppe kvaliteet otseselt ei sõltu.

Majutusteeninduse valdkonnas on olemas hästi varustatud õppeklassid, mis imiteerivad hotelli keskkonda ja võimaldavad õppijatel paremini reaalselt töökeskkonda mõista. Toitlustusteeninduse erialad kinnistavad õpitut ja teenindavad kliente õpperestoranis - neljal päeval nädalas. Teenus on klientide seas väga populaarne ja laud tuleb ette broneerida.

Valdkondade üleselt on probleemiks õpikute puudumine lõimitud üldharidusainetes. Üldharidusainete õpetajad otsivad ja koostavad ise õpilaste tarvis materjale, mis on aga väga aeganõudev. Õpetajad ootaksid probleemi lahendamiseks riigipoolset abi.

Õpilastele ja õpetajatele on kättesaadav RIKSi raamatukogutarkvara ning EBSCO andmebaasid, millega õpilased on väga rahul - Teko raamatukogu on Euroopa tasemel (vestlustest õppijatega).

Õppematerjalid on õpetajate poolt üles pandud õppeinfosüsteemi (ÕISI) ja Moodlesse. Lisaks jagatakse informatsiooni ka teistes kanalites (meililistid jne.), mistõttu on probleemiks infokanalite paljusus. Esimese aasta õppijate hinnangul kulub liialt kaua aega selleks, et tekiks arusaam, kus miski asub.

Digivahendite kasutamine: Õpetajad loodaksid saada rohkem liikuvaid digivahendeid, mis võimaldaks tunde ja tunniplaani paremini üles ehitada. Hetkel on vaja arvuti kasutamiseks

broneerida arvutiklass, kuid arvuti kasutamine ei pruugi toimuda terve tunni vältel ning vahel võib ette tulla ka ootamatuid olukordi, kus oleks vaja lühiajaliselt kasutada mõnda digivahendit. Mitmel intervjuul (kvaliteedispetsialist, õpetajad) mainiti ka õpilaste digipädevuste madalat taset, mis kohati raskendavad digivahendite kasutamist, sest õpilasi peab jooksvalt järele aitama. 2017-18 õppeaasta kulus õpetajatele digioskuste laiendamise õpetamisele, digioskuste arendamisega seotud kursustel osales 21 õpetajat 35 erineval korral. 2019 püstitati eesmärk, et igal õpetajal on Moodle'sse üles pandud 7 EKAPi mahus õppematerjali; uus siht 2020 on personaalne 14 EKAPine digivaramu, mida kasutatakse aktiivselt õppetöös. Selle poole liigutakse, kuid õpetajate ajaressursid on piiratud. Kuna tegemist on praktiliste erialaste oskustega, siis digiõppel on omad piirid.

Ressursisäästlik tegutsemine vastavalt kooli arengukava 2016-20 eesmärgile : eelarve (ja ka õpilaste) vähenemise tõttu 2018 oldi sunnitud tegema säästuotsuseid (koondamised, ei osaletud AEHT võistlustel, ostmata jäi väikevahendeid, mõned ühisüritused jäid tegemata, majanduskuludid optimeeriti jmt), mis ennast aasta lõpuks ära tasusid ja 2018. a eelarvega tuldi toime.

Materiaaltehnilisse baasi IT alal pole suudetud hüppeliselt investeerida (keskmiselt ca 30 000€ aastas koos HTM kaasabiga), kuid süsteem töötab ja IT vahendeid uuendatakse vastavalt vajadusele.

Komisjoni hinnangul on kool hästi toime tulnud vananeva õppebaasi ja õppetehnika (alates 2008) tingimustes, mida kinnitab õppijate rahulolu praktilise õppe kvaliteediga. Samuti on nutikalt lähenetud ja suur osa praktilise õppe kuludest kaetud toodete ja teenuste müügiga ning omavahendeid suurendatud. Lahendamist vajavad probleemid infokanalite killustatusega ja toetust vajavad õpetajad üldharidusainete ja erialaõppe lõimitud õppevara loomisel. Edaspidi vajab kool täiendavaid vahendeid kõõgitehnika kaasajastamiseks, sest teenitud omavahenditest ei piisa.

3. Statsionaarses õppevormis võeti kasutusele 9+1 nädala mudel, kus igal 10.nädalal toimuvad hindamised, sh moodulihindamised; õppenõustamine ja konsultatsioonid; erinevad üritused õppijatele ja õpetajatele, praktikaseminarid ja palju muud, vastavalt Teko õppeaasta tegevuskavale. Vestlustest õpetajate ja õpilastega selgus, et uus süsteem sobib mõlemale osapoolle hästi.

Õppekorralduslikku infot vahendatakse kodulehel, tunniplaanis (ka mobiilne rakendus), kooli õppetöögraafikus, õppekorralduseeskirjas (ÕKE), meililistides, ÕIS-s; suhtlemiseks kasutatakse ka sotsiaalmeediat ja personaalset pöördumist.

Õppijate eripäraga arvestamine: MT kutse- ja kutsekeskhariduse esmaõppe õppekavadel rakendatakse statsionaarset õpet. Täiskasvanud õppijate vajadusi arvestades toimub õpe ka õhtuti, nt Magustoidukoka ja Lihakoka 5.taseme õppekavadel 2 päeval nädalas algusega kell 16 – üle nädala; töökohapõhist õppevormi rakendatakse Vanemkelner 5. tase õppekaval alates 2018-19. Täiskasvanud õppija on rahul (vestlusest): selline korraldus võimaldab ühitada õppimist paremini tööga.

Vestlusest toitlustusteeninduse erialadel õppijatega selgus, et õppekoormus on kohati kõikuv. Vahel annavad õpetajad ootamatult suuremahulisi töid, teadmata, et ka teistes ainetes on antud samaks tähtjaks kodutöid. Õpilased ootaksid ühtlasemat koormuse jaotumist.

Praktikate ja praktilise töö graafikud on esimesed, millest algab MT toitlustuse ja toitlustusteeninduse erialadel õppeaasta planeerimine. Vastavalt moodulite eesmärkidele ja õpiväljunditele mehitatakse kooli õpperestoran ja õpilasrestoran õpperühmadega, kes katavad õppeaasta tööjõuvajaduse. Õppimine tegeliku praktilise töö läbi toetab kõikide erialaste õpiväljundite lõimimist võtmepädevustega ja nende kompleksset omandamist. Toitlustusüksustes juhendavad õppijaid õppemeistrid ja praktikud-peakokad, laborites toimub õpe kutseõpetajate käe all. Menüüde koostamisel arvestatakse samuti õppijate taset.

Praktikate üldine korraldus on sätestatud Teko ÕKE-s, detailsemalt aga õppekavade rakenduskavades.

Ettevõtte praktika puhul on samuti arvestatud õppijate eripäraga, nt põhikoolijärgsetel õppijatel on pikkade praktikaperioodide asemel mitu lühikest, sh esimene praktika tehakse tööga kohanemise eesmärgil kooli toitlustusüksuses. Gümnaasiumipõhisel kokaerialal on katsetatud praktika jaotamist poole nädala kaupa – et ühitada õppimist tööga, kuid see meetod ei rahuldanud tööandjaid, mispeale lõpetati ja mindi tagasi pikema praktikaperioodi peale. Vene õppekeelega õppija eesti keele oskuse arendamiseks toimuvad eestikeelsed õppekäigud ja ettevõttepraktika eesti keeleruumis.

Välispraktika: eesmärgid on sidusad Teko rahvusvahelistumise strateegiaga 2019-2024. Põhiliselt Erasmus+ taotlused Innove kaudu; lisaks PRÕM. Seda menetleb täiskohaga projektijuht, juhtivõpetajate toel. Praktikaprojektides saavad osaleda õppijad igalt erialalt ja õppetasemelt; toitlustusteeninduse erialade õpilastega on tihti keeleprobleemid – vähene keeleoskus on takistuseks. Nt tööandja Küprosel tegi enne lähetust kontrollkõne, et kontrollida saabuvate majutamise valdkonna praktikantide keeleoskusi. Välispraktikad kestavad min 4.nädalat; eesmärgid on seatud; dokumentatsioon, päevik ja esitus peale praktikat on ka siin nõutud.

Enne lähetust moodustab projektijuht Messengeri grupi, kuhu kuuluvad temale lisaks lähetatavad, koolipoolne praktikajuhendaja ja rühmajuhendaja; eesmärk – eelseisva praktika koordineerimine ja lähetatavate toetamine ning ettevalmistus. Nt majutusteeninduse venekeelne grupp sai enne lähetust lisaks inglise keele tunde.

5.taseme õpilaste välispraktika toimub juba peale lõpetamist, kuid menetlemist tuleb alustada varem, õppimise ajal, kuna siis saab 20% tulumaksu soodustust.

Üldiselt on koolil kujunenud välispartneritest kindlad ja sisse töötatud kontaktid ning ettevõtted, mida kasutatakse, kuid õppija võib esitada ka oma soovi – kui see vastab praktika eesmärkidele, nt kui Michelini tärniga restoran nõustub praktikanti võtma, siis kool eraldab vahendid (tekst refereeritud vestlusest projektijuhiga). Välispraktikatel osalemine ja mobiilsus tõid õpilastele kaasa uusi erialaseid teadmisi ja praktilisi kogemusi. Lisaks õpiti meeskonnatööd, kuidas majanduslikult toime tulla, enda distsiplineerimist ja režiimi hoidmist. Õpilased jagasid oma kogemusi kas praktikaloo või blogi kaudu, mis on kõigile loetavad kooli kodulehel, Erasmus+ projektide all. Samuti toimus sügisel Erasmus+ hommik, kus juba praktikatel osalenud õpilased jagasid oma kogemusi õpilastele, kellel oli võimalus kandideerida järgmise aasta praktikatele.

4. MT valdkonna õppekavade rakenduskavades on selgelt ja detailselt välja toodud moodulite õpiväljundid, lävendid, hindamiskriteeriumid ning õppemeetodid. Rakendatakse erinevaid hindamismeetodeid ja –ülesandeid, sh üha enam praktilist moodulhindamist (sh sidusalt kooli ürituste jt huvitegevustega, vt allpool), mis võimaldab õpilaste õppekoormust vähendada ja hoiab üleval motivatsiooni. Moodulhindamiste ettevalmistamise on kaasatud

kõik moodulis õpetavad õpetajad ning ühiselt pannakse kokku ülesanded, mis võimaldavad hinnata kõiki moodulis nõutud õpiväljundeid. Komisjon tutvus külastuse käigus ka moodulhindamise juhendiga, kus oli selgelt välja toodud hinde kujunemise loogika.

Eraldi on märkimist väärt õpilaste rahulolu tõus lõimitud üldainete õpetamisega (2018 tegevuskava täitmise tulemusaruandest), mis integreerimise tõttu eelmisel õppeaastal oli tunduvalt madalamalt õpilaste poolt hinnatud. Õpilased mõistavad, et üldharidusained on integreeritud viimastel aastatel ja õpetajad teevad palju jõupingutusi ja omavahelist koostööd, et koostada õppematerjale ja metoodikat, saavutamaks õpiväljundite lõiming õppeülesannetes, vastavalt õppijatele ja õppekava eesmärkidele. Teisalt toodi vestluses õpilastega välja ka see, et gümnaasiumi tasemel üldharidusainete omandamise tase osutub ebapiisavaks, kui on soov jätkata õpinguid kõrghariduses; toodi näide, kus matemaatika riigieksamite tulemus oli 9p/100-st. Samas võimaldab kool edasiõppijatele jt soovijatele õppekavaväliseid riigieksamiks ettevalmistamise lisakursusi; ka personaalseid valikaineid õppekava raames, mille sisu on riigieksamiks ettevalmistus. Põhihariduses omandamata jäänud teadmiste ühtlustamiseks on alates 2019/20 kõikides kutsekeskhariduse õppegruppides moodul „Matemaatika alused“.

Esimeste kursuse põhikoolijärgsel kokaerialal rakendatakse alates 2019 uut õppemetoodikat (Future Classroom Lab' ehk FCL kontseptsiooni), mis on mängulisem ja viiakse läbi uutmoodi sisustatud õppeklassides. Esmaspäeval – teooriaõpe nn pesades – igas erinev teema (nt pastaroadega seonduv toitumisõpe, toiduohutus, valmistamise tehnoloogia, seadmed, kaubatundmine jne): terve 1.kursus (kokku 60 vene/eesti õppijat) jagatakse 4 rühma, kes liiguvad 45 min möödudes järgmisse nn pesa – kuni kõik pesad on läbitud. Teisipäeval – praktiline toiduvalmistamine; kolmapäeval – õpitu tagasiside ja kinnistamine. Meetodi eelis – mängulisem; kõik teemaga (nt pastaroad) seonduvad kompetentsid on kohe, korruga ja otseselt lõimitud, misjärel tehakse road kohe ka praktiliselt läbi ja kinnistatakse. Miinus – kõigile õppijatele ei piisa 45 minutist, et vajalikul tasemel õpitu omandada enne roa praktilist valmistamist. Lisaväärtus vene õppekeele õppijatele – erialase eestikeelse sõnavara õppimine. Kavas on uue metoodikaga jätkata ja selle rakendamist arendada, et õppijad paremini kohaneksid.

Huvitegevus on sidus õppesisuga ja õppe eesmärkidega: traditsioonilisi erialalisi ja temaatilisi üritusi õpilastele on palju, pea iga nädal on suurem sündmus, õpilastele on koostatud eraldi kalender üritustega (foto-orienteerumine, rebasejaht, õpetajate päeva tähistamine, sügislaad, spordinädal, leivanädala üritused, ettevõtlusnädal, sügiseseid korvpalli võistlused rühmade vahel, lauatennise turniir rühmadele, Halloweeni tähistamine, mälumäng läbi õppeaasta, kodanikupäeva tähistamine, Soome nädal, emakeelenädal, tervisenädal, jõululaad, sõbrapäeva tähistamine), lisaks erialavõistlused ning kulinaarsed teatrid ja tänavatoidufestival jt. Need korraldatakse koostöös õpilasesinduse ja ettevõtlusõpetajaga – eesmärgiks läbi õpilafirmade loomise ning tegevuse toetamise - ettevõtlikkuse arendamine. Sageli on erialased üritused seotud moodulihindamisega.

Õppijate rahulolu on eelmise aastaga võrreldes tõusnud, koolis töötab juba teist aastat õpilasesindus ja kooli õpilaste huvitegevuse tööplaan on sündmusi täis, enamik neist toimub juba õpilaste eestvedamisel. 2018 hindas huvitegevuses kaasamise võimalusi heaks ja väga heaks kokku 86% õppijatest (2018 tegevuskava täitmise aruandest).

Rahulolu-uuringud ja tagasiside õppeinfosüsteemis näitavad, et õpilased hindavad väga kõrgelt õpetajate poolt personaalset tagasisidet, et see on saanud igapäeva õppetöö osaks, sellele on kaasa aidanud ka moodulhindamise komplekssete ülesannete läbiviimine

hindamisnädalatel. Seega on õigustatud suund väiksematele rühmadele ja madalamale õpilaste arvule õpetaja kohta, efektiivse õppetöö tagamiseks.

Keeleõppe toetuseks toimus PRÕM täiendava võõrkeele õppe projekt, mis oli suunatud täiendavale eesti ja soome keele õppele. Eesti keele õppes osales kokku 29 õpilast, õppetöö toimus 3 grupis. Täiendavas soome keele õppes osales kokku 53 õpilast. Soome keele õppe raames toimus 3 õppereisi Soome, külastati MATKA ja GASTRO messe ning Helsinki linna hotelle.

Praktikate paremaks toimimiseks on toimunud kolmel viimasel aastal 3 koolitust, milles osales kokku 58 praktikajuhendajat. Komisjon vestles MT kolme suuna praktikaettevõtete esindajatega eraldi, et välja selgitada tööandja hinnang praktikaprotsessile, õppekvaliteedile, praktikantide tasemele ja soovitusel koolile; siinkohal kokkuvõtte:

Toitlustusteeninduse õppesuund

Praktikajuhendajad on teadlikud õpiväljunditest, mille praktikant peab praktika vältel saavutama. Samas ei jälgita väga praktikajuhendit, vaid lähtutakse pigem reaalsest elust. Samuti poldud kursis Teko praktikajuhendajate koolitusega. Praktika hindamisel toodi välja, et kool võiks praktika lõppedes juhendajaga ise ühendust võtta ning uurida, miks praktikandile just selline hinnang kujunes, sest praktikaaruandesse ei ole võimalik kirjutada kõiki detaile. Praktikajuhendajad osutasid ka õpilaste hoiaku muutusele, kui liigutakse praktikalt tööle: praktikal olles on õpilane väga kohusetundlik ning korrektne, kuid tööle tulles ei olda enam nii hoolas ja kiputakse mängima oma telefoniga jne.

Majutusteeninduse õppesuund

Siin toimub õpilastele praktikakoha leidmine kooli initsiatiivil. Majutamisteeninduse praktikabaasi praktikajuhendajad saavad endale ise praktikante välja valida. Praktikajuhendajad leiavad, et õpetajad võiks praktikabaasi külastada ja kutseõpetajad võiks kohalikes ettevõtetes stažeerimas käia.

Toitlustamise õppesuund:

Praktikate ümarlaua vormis arutelusid peeti siiski vajalikuks, ilma selleta on keeruline praktikante hinnata; koolil tuleb praktikajuhendajate kaasamisel senisest veelgi rohkem initsiatiivi üles näidata. Samuti kinnitati valmisolekut osaleda praktikate kaitsmisel ning huvi pakub ka praktikantide tagasiside ja hinnang praktikaettevõttele, kuid kaitsmiste aeg tuleks piisava varuga ette teatada. Praktikandilt oodatakse nõ eriala ABC ja korratabeli, samuti noa-tehnikate valdamist; kitsamad spetsiifikad omandatakse töökohal meistri käe all. Praktikandilt eeldatakse mh valmisolekut koostööks ja toimetulekuks köögi multikultuurses töökeskkonnas, sh erinevate võõrkeelte oskusi.

Koolile tehti ettepanek kogu praktikate info ja – protsessi (sh praktikate dokumentatsiooni) menetlemiseks kaasaegsel moel ja digilahenduste toel; kooli kodulehelt võiks avaneda nt praktika portaal, mille kaudu võiks vajalik info olla kättesaadav kõigile praktika osapooltele.

Komisjoni hinnangul on senises koostöös MT praktikaettevõtete esindajatega ja praktikajuhendajatega arenguruumi: koolilt oodatakse suuremat initsiatiivi koostöö eestvedamisel, praktikate ettevalmistamisel, seiramisel, praktikate hindamisel ja kaitsmisega seotud ürituste korraldamisel. 2021 on Tekol plaan liituda õppeinfosüsteemiga Tahvel, mille raames on võimalik menetleda praktikate protsessi, dokumentatsiooni ja andmeid. Loodav

arendus võimaldab digitaalse juurdepääsu kõigile praktikaprotsessi osapooltele, kogu praktikate informatsioon on koondatud ühte kohta ja seeläbi lihtsustub asjaajamine.

5. Tekos töötab tugikeskus, mille koosseis (psühholoog-tugikeskuse juht, eripedagoog-õppenõustaja, sotsiaalpedagoog, meedik) teeb tihedat koostööd rühmajuhendajatega. 2018.aastal toimus tugikeskuses töötajate vahetus peale ühe inimese, seda aastat võib nimetada uue meeskonna loomise aastaks. Sellegipoolest 17/18 õppeaastal toimus 1470 individuaalset nõustamist, 19 grupitööd (tegevused on dokumenteeritud ÖISis). Õppeaasta alguses on fookus põhikoolijärgsete esmakursuste vajaduste kaardistamisel, et tugisüsteemid saaksid kohe planeeritud ja rakendatud. Kutseõppe eeltutvustamine sh koostöö HEV-õpilaste eelnevate koolidega on tugikeskuse igapäevatöö osa. Esmakursuslaste silmis on tugitöötajatega rahulolu kõrge - 95% (2018 tulemusaruandest).

2018 lisandusid õppija toetuseks kooli struktuuri ka ÖISi tugispetsialisti 0,5 ja valikuaasta 0,5 rühmajuhendaja ametikoht.

Vestlusest tugikeskuse töötajatega selgus, et vaatamata rakendatud meetmetele (õpilaste arvu vähendamine õpperühmas, kohustuslikud konsultatsioonijad ÖISis, õppekorralduse muutused jt, vt allpool) on katkestamise määr (23%) e allpool riiklikke ja kooli eesmärke. Katkestamise põhjuseid analüüsitakse regulaarselt. Kuivõrd MT ÖKR moodustabki suurema osa kooli teenindusvaldkonna erialadest ja ka koolist tervikuna, siis komisjon refereerib siinkohal asjakohast analüüsi koos meetmete ja järelustega Teko 2018 tegevuskava tulemusaruandest:

Õppetöö katkestajate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, 35,8%

I kursusel õppima asunute toetamiseks kasutatakse järgmisi meetmeid:

- koolipoolselt ei arvata I kursuse I poolaastal õpilasi koolist välja, et anda neile võimalus kohaneda kutseõppeasutuse õppekorraldusega;
- õppijatel ja vanematel on võimalik kasutada tugispetsialisti abi/nõustamist;
- kõik kutsekeskharidusse sisseastujad sooritavad eneseanalüüsi, milles õppijad kaardistavad oma eelneva õppetaseme tugevused/nõrkused/abivajadused; sellest teavitatakse rühmajuhendajaid ja vajadusel õpetajaid;
- enne sisseastumist on õppijail võimalik osaleda erialasid tutvustavates töötubades;
- sisseastumisel on võimalik saada karjäärialast nõustamist;
- I kursusel on sisse viidud valikaine „Õpioskused“ – väljatöötatud koos eripedagoogiga;
- õppeaasta 10., 20., 30 ja 40. õppenädal on kas väikese või 0 auditoorse koormusega, et õppijad saaksid osaleda konsultatsioonides;
- õppijatele on loodud võimalused õppida individuaalsete õppegraafikute (IÕK, IÕG) alusel;
- erialaste oskuste omandamiseks rakendatakse praktilistes erialatundides abiõpetajaid (õpilase käeliste ja töötehniliste oskuste jälgimiseks ja tagasiside andmiseks);
- õpilastele võimaldatakse minna madalama astme õppekavadele, et toetada kvalifikatsiooni omandamist ja mitte lasta neil katkestada õpinguid;
- on muudetud õppekorraldust ja rakendatud paindlikku järelvastamist.

Siiski ületab katkestamine arengukavas seatud sihti. Analüüsidest väljalangemise põhjuseid I kursusel (1.poolaastal 2018 – 22 katkestajat) tõdeti, et enim õppijaid lahkub omal soovil, sobimatu eriala tõttu; ülejäänud põhjused kahanevas trendis: õppetööle mitte ilmumine, teise

kooli õppima asumine, suutmatus õppimise kõrvalt töötada/töö eelistamine õppimisele ning perekondlikud põhjused.

Madala õpijõudluse põhjusena märgiti ära ka see, et põhikoolijärgse sihtgrupi üldine teadmiste-, õpiharjumuste- ja toimetuleku tase on muutunud nõrgemaks, võrreldes varasemaga, ja et eelnevas kooliastmes ei ole riiklike õppekavadega ettenähtud õpiväljundid üldharidusainetes saavutatud (nt on vaid pooled vene õppekeelega sisseastujaist saavutanud põhikooli lõpuks ettenähtud eesti keele taseme B1).

Ühe lahendusena nähakse oluliselt tõhusamat karjääriõpetust - nii põhikoolis kui kutseõppesse sisenemisel - et õppijad teeksid teadlikumalt valikuid sobivale erialale ja sobivasse kooli astumiseks.

Õppetöö katkestajate osakaal kutseõppes keskkhariduse baasil I aastal, 32,08%

Kesk-kooli baasil õppijate toetamiseks on peamiselt muudetud õppetöö korraldust:

- on vähendatud auditoorse õppe osa ning suurendati iseseisva ja e-õppe osa;
- sisseastujad on õppima asumisel teavitatud auditoorse õppe päevadest;
- on võimaldatud õppijal osaleda ka paralleelrühma õppetöös, arvestades õppija töögraafikut
- sihtgrupi vajadusi arvestades on loodud lühemaid õppekavu koostöös tööandjatega/ ei baseeru kutsestandardil, mis omakorda tähendab, et nende lõpetajate arvel väheneb kutseeksami sooritanute protsent;
- rakendatakse VÕTA-t, sh individuaalse valikaine puhul.

Analüüsid kutseõppes keskkhariduse baasil I kursusel õppijate väljalangevust (1. poolaasta 2018 – 34 katkestajat), olid põhjused järgmised: ca pooled ei suutnud ühitada õppimist ja töötamist ning valisid töö, ülejäänud põhjused kahanevas trendis: eriala sobimatus, perekondlikud põhjused, tervislikud põhjused, teise kooli õppima asumine.

Kokkuvõttes tõdeti: 56% keskkoolijärgsetest õppijatest katkestab õpingud, sest käivad töö (õppetootus ei võimalda ära elada, samal ajal on eakaaslastest kõrgharidustasemel õppijate riigipoolse toetuse võimalused kordades suuremad). Samuti, et ka täiskasvanud õppijatel on raskusi erialavalikuga ja ajaplaneerimisega.

Kuna kõik MT õppijad on seotud teeninduse valdkonnaga, siis mõjutab väljalangevuse suurenemist ka tööjõupuudus MT erialadel: teeninduses saab tööd ka erialase väljaõppeta/tasemeõppes osalemata/kutsetunnistust omamata. Kesk-koolijärgsete õpilaste osakaal langes koolis 2018. aastal tugevalt võrreldes eelmiste aastatega ka arvulise üldise vähenemise tõttu. Keeruline on hoida koolis töötavaid õpilasi, kes tööturu pingestatud tingimustes eelistavad töötamist õppimisele. Seetõttu pole suudetud kasvatada ka töökohapõhises õppes õppijate arvu (10,5%). Lahendusena toodi juurde uued töökohapõhised õppekavad, nt Vanemkelner. Kahjuks on keskmine õpilaste arv ka töökohapõhises õppes vähenenud.

Vestlusel tugikeskuse töötajatega tõdeti ka seda, et kui vaatamata kõikidele rakendatud ja võimaldatud meetmetele on õppija sunnitud siiski õpingud katkestama, on see kaalutletud ja kõigi osapoolte (rühmajuhataja-tugikeskuse töötajad-lapsevanem-õppija) konsensuslik otsus. Sealjuures jääb alati võimalus saada ennistatud, kui katkestaja mõne aja möödudes leiab, et katkestamine polnud just mõistlik valik ja soovib kooli tagasi pöörduda.

Õppe tulemuslikkuse näitajate trendid ning nende vastavus eesmärkidele.

Andmete kogumine: Tekos töötab poole kohaga kvaliteedispetsialist, kelle ülesanne on korraldada õppeprotsessi tagasiside läbi kõikvõimalike andmete regulaarse kogumise; andmeid on kogutud alates 2002/2003 õppeaastast. Järgneb analüüs; tulemustest teavitatakse protsesside juhte ja kooli juhtkonda. Analüüsi põhjal koostatakse ettekanne kooli nõukogule - koos trendide ja suundumuste kajastamisega ning ettepanekute ja lahenduste väljapakkumisega. Sisend soovitusteks ja parendusettepanekuteks tuleb vabadest vastustest. Kokkuvõtte õpilaste tagasisidest saadakse ka rühmajuhendajatele. Vestlusest kvaliteedispetsialistiga selgus, et õpilase küsitluste vastamismäär on võrdlemisi madal (u 40%), mis seab kahtluse alla sealt saadud info üldistamise võimalused. Kooli juhtkond soovib vastajate protsenti tõsta, kuid konkreetseid tegevusi selle eesmärgi saavutamiseks hetkel planeeritud ei ole. Samas viivad ka rühmajuhendajad läbi vestlusi oma õpilastega, kuid see info kvaliteedispetsialistini ei jõua. Siinkohal võiks Teko üle vaadata erinevad andmete kogumise meetodid ning kaaluda ühise platvormi loomist, kus erinevatest allikatest saadud info kokku jookseks, et saada paremat ülevaadet antud tagasisidest ja seeläbi ka koolis toimuvast.

Õppetöö katkestanute osamäär on vähenenud 30%lt 2014/15 õppeaastal 15%-le 2018/2019.õppeaastal (siht oli 20%). Katkestajate arvu vähendamiseks on kasutusele võetud mitmeid meetmeid – näiteks kohustuslikud konsultatsioonid, õppijate arvu vähendamine õpperühmades, kuid olukord ei ole paranenud. Suurimateks probleemideks on vale eriala valik, kooli- ja tööelu ühildamine ning õppevõlgnevused. Õpetajate sõnul lahkub osa õpilasi ka seetõttu, et neile pakuti viimasel hetkel kohta gümnaasiumis või tuldi erialale ennekõike "proovima", ilma reaalse eesmärgita lõpetada. Olukorda soosib ka kaadri voolavus ja tööjõupuudus MT valdkonnas, mis sunnib tööandjaid palkama ilma kutsetunnistusega ja väheste või madalate oskustega tööjõudu. Põhjalikum analüüs on toodud p 3.2.5.

MT õppijate rahulolu õppesisu, -meetodite ja hindamisega (79%) on mõnevõrra madalam arengukavas seatud eesmärgiga (87%). Vestluste käigus seletati mõnevõrra seda õppijate erinevate ootustega, kuid konkreetseid põhjuseid ei mainitud. Analüüs p 3.2.4.

MT õppijate rahulolu õppekorraldusega on viimastel aastatel suurenenud: 2017 -73%, 2018-19 – 78%. Analüüs p 3.2.3.

MT õppijate rahulolu tugiteenustega on langenud 86%-lt 2017.aastal 73%-le 2019.aastal. Selle põhjuseks on tugispetsialistide vahetus. Tugispetsialistide vahetumise põhjuseks oli pingeline töö. Koolil on plaan palgata juurde ka neljas tugispetsialist, et töökoormust paremini jaotada. Analüüs p 3.2.5.

Hinnatavatel õppekavadel on kõrged kutseksamite sooritamise tulemused, jäädes viimastel aastatel 83-100% vahele (Tabel kooli aruandes, lk 20), täites sellega Teko 2016-2020 arengukava eesmärgi. Kool on tulemustega rahul, need kinnitavad MT head õppekvaliteeti. Kutseksamid korraldatakse koostöös EHRL-ga, kõigil MT 3. ja 4. taseme õppekavadel toimuvad need koolis.

Teko 2016-2020 arengukavas esitatud eesmärkidest on täidetud/ületatud: - 70% kooli lõpetajaist sooritavad kutseksami; 25% kutsekeskhariduse vene õppekeelega lõpetajaist sooritab eesti keele kui teise keele riigieksami tasemel B2 ; 80% lõpetajatest on rakendunud tööturul; 80% õpilastest on rahul õppesisu, -meetodite ja hindamisega; 95% õpilastest hindab Tekos õppimist heaks või väga heaks; 91% õppijatest hindab kooli keskkonda heaks või väga heaks (kooli aruandest).

Edasiõppimine: Tekos on võimalik kõikide MT valdkondade lõpetajatel jätkata oma õpinguid järgmise taseme õppekaval, mis on kooskõlas elukestvaõppe strateegiaga. Igal aastal leidub lõpetajaid, kes seda ka kasutavad. Tegevuskavas 2019-20 on siht jätkata uute 5.taseme jätkuõppekavade loomist igas valdkonnas.

Järeldused

Tugevused

- Õppijate teadlikuma erialavaliku toetuseks on planeeritud piisavas mahus erinevaid tegevusi.
- Suur osa MT-ga seotud Teko 2016-2020 arengukava eesmärkidest on täidetud/ületatud.
- MT õppekavadel on kõrged kutseksamite sooritamise tulemused.
- MT koolipõhise õppe õppekorralduses rakendatud 9+1 mudel toimib, vastab osapoolte vajadustele ja seab nn tunniplaanivaba hingamisnädala vahelduseks pingelisse õppetöösse. Täiskasvanud õppijate vajadustele vastav õhtune õppekorraldus, mis aitab paremini ühitada tööd ja õppimist ning vähendab seega õpingute katkestamisriski.
- Mooduli rakenduskavade regulaarne uuendamine ja moodulihindamiste paindlik kohandamine õpetajate koostöös iga õppeaasta algul - vastavalt õppijate eripärale; moodulihindamised on sidusad kooli ürituste ja õppeaasta tegevuskavaga.
- Kooli materiaalne õppebaas ja toitlustusüksus pakuvad suurepäraseid võimalusi MT õppijate praktiliseks tööks ja esmaseks praktikaks. Õppijate rahulolu praktilise õppe tasemega on kõrge, MT praktilise õppe kõrget kvaliteeti ja vastavust tööturu vajadustele kinnitavad ka MT vilistlased.

Õpilastele ja õpetajatele on kättesaadav RIKSi raamatukogutarkvara ning EBSCO andmebaasid.

- MT õpilastel on väga head välispraktika võimalused, mis toetavad toimetulekut multikultuurset keskkonnas ja erinevas keeleruumis.
- Rakendatakse uut õpikäsitlust, mis sobib paremini uuele noorele generatsioonile, sisustatakse vastavaid õppeklasse.
- Huvitegevus on sidus MT õppekavade õppesisuga ja õppe eesmärkidega: erialased ja temaatilised sündmused on seotud moodulite hindamise praktiliste ülesannetega, kuhu on lõimitud üld- ja võtmepädevused, sh ettevõtlikkuse arendamine.
- Tööle on rakendunud hästitoimiv tugikeskus, esmakursuslaste silmis on tugitöötajatega rahulolu kõrge - 95%, mis viitab Teko tugisüsteemide heale tööle katkestamisriski maandamisel. Kool plaanib tugikeskuse tegevust laiendada, tuues sisse täiskasvanud õppija nõustamisteenuse koos järgneva õpitee soovitamisega.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- Suhtlus juhtivõpetaja ning praktikajuhendajate vahel on vajaduspõhine, mis ei võimalda aga saada ega anda mõlemapoolset regulaarset tagasisidet. Praktikajuhendajate ettepanekul soovib komisjon muuta suhtlus praktikajuhendajatega süsteemsemaks, et tagada pidev dialoog kooli ja praktikabaasi vahel. Kool võiks kaaluda selleks praktikate koordinaatori ametikoha loomist, kelle ülesandeks oleks terviklikult kogu MT praktikaprotsessi eest vedada, korraldada ja koordineerida.
- Õppijatele on probleemiks on infokanalite paljusus. Komisjon soovib teha kohe õpingute alguses õppijatele selgeks, millise kanali kaudu konkreetset teavet jagatakse, ja sellest ka

kinni pidada. Samuti on õpetajatel võimalik õppematerjalid koondada kindlatesse baasidesse.

Arenguvõimalused

- Seadmete vananemine (sh ka IT, osa seadmeid on soetatud juba 2008, asenduspinnale kolimisel) nõuab väljavahetamist või remonti. Praktilise õppe osakaalu suurenemisel tuleb õppelaboreid ümber seadistada, et praktiline õppebaas oleks funktsionaalsem ja kaasaegsem ning aitaks hoida saavutatud praktilise õppe kõrget kvaliteeti.
- Kooli rahuloluküsitlustes on õppijate vastamismäär sageli madal, mis ei võimalda analüüsi tulemusi pidada igakord piisavalt usaldusväärseteks. Tekol tasuks üle vaadata kõik kasutatavad andmekogumise meetodid (tagasiside küsitlused, rühmajuhendajate vestlused õppijatega jm) ning leida platvorm, kus kogu info kokku koonduks. See võimaldaks saada paremat ülevaadet tagasisidest, kasutades tulemusi efektiivsemalt õppekavade arendamisel.

3.3 Õpetajad¹

Ülevaade õppekavade õpetajatest: kvalifikatsiooninõuetele vastavus, vanuseline struktuur, olulisemad muudatused alates õppekava rakendamisest (kui on).

Hindamiskriteeriumid

1. **Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;**
2. **Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.**

Analüüs

1. 2018/19 õppeaastal töötab MT valdkonnas 44 kutseõpetajat (sh 28 võlaõiguslike lepingute alusel), õppetöö läbiviimisega on seotud 26 teiste struktuuriüksuste õpetajat ja töötajat.

MT juhtivõpetajad on kaasatud tööandjate katusorganisatsioonide tegevusse - EHRL, Eesti Peakokkade Ühendus, Eesti Baarmenite Assotsiatsioon, Eesti Kelnerite Liit.

Õpetajate vanuseline struktuur on järgmine: kuni 30a – 11%; 30..39a – 30%; 40...49a – 32%; 50...59a – 14% ja üle 60a – 14%. Kool hindab õpetajate koosseisu vanuselisel jätkusuutlikuks ja kõrgelt kvalifitseerituks, mida kinnitavad õppijate head kutseksamite tulemused pea kõikidel erialadel, nt 2017 ja 2018 oli positiivne sooritus 100% kõikidel MT erialadel, kus kutseksam toimus (2018 tulemusaruandest).

Praktikute jätkuv kaasamine (siht 2018 – 10% õppetööst tööandja toel) õppesisu kvaliteedi tagamiseks on igal aastal kasvavas trendis, nt 2018-19 oli MT valdkonnas õpetamas 28 praktikut.

Õppesisu kvaliteedi tagamiseks on kool toetanud ka asjaomase kutsetunnistuse omamist läbi kulude kompenseerimise, MT õpetajatest omab 21 erialaga seotud kutsetunnistust. Teko tegevuskava 2019-20 sätestab sihi, et iga kutseõpetaja on osalenud kutseksami komisjoni töös

¹ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

vähemalt kord 3 aasta jooksul või sooritanud kutseeksami õpetataval erialal; 2020 seatud siht – 60% õpetajatest ja 15% töötajatest on kutsetunnistus. Kool toetab eneseanalüüsi nii, et see aitaks õpetajal (töötajal) koostada õpimappi kutsetunnistuse taotlemiseks, nt korraldati huvilistele õpimapi koostamise ja taotlusprotsessi kogemuste jagamise koolitus. Kool tasub ka esmakordsel taotlemisel eksamitasu.

Kõik Teko töötajad omavad nõutud keeletaset: vene emakeelega õpetajate keeletase on tagatud läbi keelementorlussüsteemi: venekeelsetes õpperühmades ja õpetajate praktilistes tundides töötavad abiõpetajatena eesti emakeelega õpetajad. 2018 õppis B2 ja C1 eesti keele kursustel 9 Teko õpetajat. Tulemused - 8 lõpetas kursuse tasemel B2 ja 1 tasemel C1.

Teko on sõlminud koostöölepingu Tallinna Ülikooliga (TLÜ), selle raames sooritas 2018.aastal Tekos 16 üliõpilast oma praktika (eelpraktika, õpetajapraktika I ja II), nii bakalaureuse kui magistri õppekavadelt. Teko õppedirektor osaleb TLÜ praktikaarenduse tööühmas. TLÜ praktikabaasina ollakse kursis ka aktuaalsete temadega õpetajakoolituses.

MT kutseõpetajatel on enamasti täiskoormus (760- 840 tundi), kuid on võimalus vastavalt soovile töötada nii täis- kui osakoormusega, sh teha koostööd täienduskoolituste keskusega - lektori ametis (vestlustest õppedirektoriga, MT õpetajatega).

Toitlustamise õppesuund

Seoses Teko tegevuskava eesmärgiga suurendada õppeprotsessis praktilise õppe osa (sisend lõpetajate ja vilistlaste tagasisidest), on kokaerialade 2.a ja 3.a valikainete õpetamisse kaasatud praktikud ehk oma ala tipud peakokkadest, kes tagavad erialase õppesisu kaasagset taset vastavalt tööandja vajadustele. Teisalt on kool probleemseks välja toonud sellega kaasneva õppekulude kasvu ning keerulisema õppekorralduse (mh häirib praktikuid koolitööga seotud bürokraatia). Õppekulude vähendamiseks ja omavahendite suurendamiseks (vastavalt Teko 2016–2020 arengukava eesmärgile kasutada ressursse säästlikult ja tulemuslikult) on viimastel aastatel, erinevalt varasemast, võimalikult palju õppelaborites valminud toodangust realiseeritud õppe- ja õpilasrestoranis. Selline lähenemine õpetab mh õppijale vastutuse võtmist oma töö tulemuste eest. Toitlustuserialade kutseõpetajad suhtuvad peakokkade kaasamisse mõistvalt; vestlusel selgus, et kui koormus ja tunniplaan lubab – on valmisolek ka ise nendes tundides õppimise eesmärgil osaleda.

Õpperestoran, kus õpilased õpivad ja töötavad valikainete raames peakokkade juhendamisel neljal päeval nädalas, pakub restorani tasemel lõunamenüüd ja teenindust. Klientide seas on teenus väga populaarne ja lauad ette broneeritud.

Õpilasrestoranis valmib peakoka ja õppemeistrite juhendamisel päevas ca 300 praadi ja toitlustatakse ca 600 klienti; õppemeistrid osalevad ka moodulite „Abikoka töö praktilised alused“ ja „Abikoka praktika I ja II“ hindamistel.

Teko tegevuskava 2019-2020 sätestab jätkuva sihi, et õpperühma kohta kaasatakse aastas valikaineid õpetama vähemalt üks kuni kaks tööandjat. Suurenevate õppekulude katmisel tulevikus nähakse ühe lisalahendusena kokaerialade koefitsiendi tõstmist riiklikul tasandil, milleks kavatakse teha ettepanek Haridus-ja Teadusministeeriumile.

Komisjoni hinnangul on MT õppekavad kaetud vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajatega ja praktikutega; MT õpetajate koosseis on tugev, motiveeritud ja jätkusuutlik ning orienteeritud koostööle, mis tagab nii heal tasemel õppekvaliteeti kui ka õppijate rahulolu.

2. MT ÕKR õpetajate ja töötajate arendamise protsess Tekos on tavapärase: arenguestlused otsese juhiga toimuvad 1-2 aastase intervalliga, sellele eelneb põhjalik eneseanalüüs, millest tuleneb personaalne koolitus- ja stažeerimisvajadus. Juhtivõpetaja koostab arenguestluste põhjal valdkonna koolituskava, mis on omakorda sisendiks kooli õppeaasta sisekoolituste plaanile. Need toetavad õpetajate pedagoogilisi, meetoodilisi ja enesekohaseid kompetentse ning toimuvad reeglina õppeaasta iga 10.nädalal, mil auditoorset õppetööd ei toimu, lisaks kooli vaheaegadel. Asjakohaseid ja piisavas mahus näited sisekoolitustest jt kriteeriumit toetavatest aspektidest on kirjeldatud kooli aruandes B.5.2, lk 23.

MT õpetajate erialaste ja nn võtme-kompetentside süvendamine toimub läbi stažeerimiste ettevõtetes nii Eestis kui välisriikides. MT õppekavade, õppekorralduse ja personali jätkusuutlikkuse tagamiseks rahvusvahelises võtmes on loodud TEKO rahvusvahelistumise strateegia 2019-2024. See on sidus TEKO tegevuskavaga 2019-2020, ja sätestab, et juhtivõpetajad käivad eesrindlike rahvusvaheliste kogemuste hankimisel vähemalt korra õppeaastas välislähetuses, samadel eesmärkidel osaleb õpirännetes vähemalt 25% õpetajatest/spetsialistidest ja 15% õpilastest. Samuti võõrustatakse aastas vähemalt 5 gruppi välisriigi õppijaid/õpetajaid ning igas erialavaldkonnas viib vähemalt üks välislektor läbi loengu/praktilise õppe. 2018. aastal täideti siht: 25% töötajatest osales Erasmus+ jt rahvusvahelistes programmides.

Välisprojektides osalenud personal tutvustab saadud kogemusi kolmapäevastel infohommikutel või kirjalike teavituste kaudu läbi ÕIS-i.

Üksteiselt õppimiseks ja kogemuste vahetamiseks on ÕKE-s sätestatud avatud tundide ja tunnivaatuse meede, avatud tunnid kajastuvad tunniplaanis. Siht, mille suunas liigutakse, on, et iga õpetaja viib õppeaastas läbi 4 avatud tundi ja osaleb neljas tunnivaatluses; järgneb tagasiside ja osapoolte arutelu.

Valdkondade üleselt on probleemiks õpikute puudumine lõimitud üldharidusainetes. Üldharidusainete õpetajad otsivad ja koostavad ise õpilaste tarvis materjale, mis on aga väga ajamahukas. Õpetajad ootaksid probleemi lahendamiseks riigipoolset abi.

Toitlustamise õppesuund

2019.aastal alustas juhtivõpetaja eestvedamisel õpetajate professionaalse arengu õpiring (protokollitud), kus vahendatakse ja katsetatakse praktikas mh värsked teadmisi, mida juhtivõpetaja ja kutseõpetaja on omandanud TÜ magistriõppes Haridusinnovatsiooni õppekaval.

Läbi sellise koostöö on jagatud partnerkoolidega nt Noor Meister 2019 hindamiste juhendmaterjale, arutatud aktuaalseid probleeme Eesti kokaõppes ja tutvustatud Teko uusi 5.taseme õppekavu. Toitlustusõpetajate koostöös on seekord valminud ka 2019 praktilise kokaõppe korraldus/õppelaborite graafik ja kooli toitlustusüksuste mehitamine õpilastega, mida senini toimetas juhtivõpetaja üksi. Õpetajate tagasiside kaasamisele on positiivne – tekkis ühine arusaam ja selgus koostöö vajalikkusest ja kasulikkusest, sh planeerimise põhimõtetest, seda mõjutavatest teguritest ning selles valguses oma töö eesmärgistamisest.

Sellest õpiringist sai alguse ka uue õppemetoodika rakendamine 1. kursuse 4.taseme kokkade õpetamisel. Alustati õppe eesmärkide kohandamisest vastavalt reaalse kokatöö vajadustele ja suunati õppekorralduse fookus loogilise mõtlemise arendamisele, seoste loomisele ning praktilises koostöös tulemuste ja õpiväljundite saavutamisele (kirjeldus p 3.2.4).

Vestlusest toitlustuse erialade kutseõpetajatega selgus, et ollakse rahul nii enesearendamiste võimalustega koolis, Eestis ja välisriikides kui ka pingelise töökoormusega. Õpetajad on oma arengu suunamisel ka ise väga aktiivsed, näiteks leiti ise Islandil asuv praktikabaas, kus käidi oludega tutvumas ja stažeerimas.

Igapäevast motivatsiooni aitab ülal hoida juhtivõpetaja eestvedamine ning kolleegide toetus ja koostöö õppe planeerimisel, mis võimaldab hoida kokku väärtuslikku aega ja on ka õppija vaates efektiivsem, sestap erinevate teemade õpiväljundid on paremini lõimitud ja nende õpetamine ühtlustatud erinevate õpetajate ja paralleelsete õpperühmade vaates. Kiita sai ka uuendusmeelne juhtkond, kes julgustab katsetama uusi/kaasaegseid lahendusi ja õppemetoodikaid.

Toitlustusteeninduse õppesuund

Koolis on eesmärgiks seatud, et kõik õpetajad osalevad õppeaasta jooksul vähemalt neljas tunnis vaatlejana. Toitlustusteenindamise õppesuunal tegutsevad õpetajad nentisid, et ei ole selle eesmärgini jõudnud. Pigem käiakse tunde vaatlemas, kui käsitletakse mõnda huvitavat teemat või kui tundi annab mõni majaväline õpetaja. Vestlustest õpetajatega ka selgus, et täiskoormusel töötavad õpetajad ning VÕS lepinguga tööl olevad praktikud ei pruugi omavahel alati ka kohtuda. Juhtivõpetaja ülesanne on tagada, et kutseõpetajate, üldharidusainete ja praktikute poolt antavad tunnid omavahel ka kokku sobituksid. Teooria ja praktika paremaks sidumiseks võiks kaaluda vähemalt kord õppeaasta jooksul praktikute ja õpetajate ühiseid arutelusid.

Üldiselt olid õpilased rahul oma õpetajatega, sest õpetajad on oma valdkonna eksperdid ning teevad oma tööd kirega, mis muudab ka õpilaste ja õpetajate omavahelise suhtluse lihtsaks. Samas toodi välja, et õpilased kardavad vahel teeninduse juhtivõpetajaga suhelda, sest omavaheline suhtlus ei ole alati kõige sõbralikum.

Järeldused

Tugevused

- MT juhtivõpetajad on kaasatud tööandjate katusorganisatsioonide tegevusse - EHRL, Eesti Peakokkade Ühendus, Eesti Baarmenite Assotsiatsioon, Eesti Kelnerite Liit. Liikmelisus võimaldab koolil olla kursis aktuaalsete erialaste arengutega MT töömaailmas ning teha koostööd kooli õppe-, huvi- ja arendustegevuste rakendamisel, sh kutseeksamite ja võistluste korraldamisel, õppekavade arendamisel jmt.
- MT valdkonnas töötavad kvalifikatsioonile vastavad õpetajad, 44st 21 omab erialaga seotud kutsetunnistust ja 28 on praktikud töömaailmast.
- Õppetöö läbiviimisse kaasatakse järjest enam tööandjad, mis tagab õppesisu vastavuse tööturu vajadustele.
- MT õppijate rahulolu MT õpetajatega ja õppekvaliteediga on kõrge, seda kinnitavad vestlused lõpetajate ja vilistlastega, kutseeksamite tulemused ja väljapaistvad saavutused erinevatel võistlustel.
- Regulaarsele õppeprotsessi tagasisidestamisele ja eneseanalüüsile toetuv personali arendustöö on heal tasemel, õpetajate rahulolu arenguvõimalustega on kasvavas trendis.

- Õpetaja-ressurssi jätkusuutlikkust rahvusvahelises võtmes toetab Teko rahvusvahelistumise strateegia 2019 -2024.
- Õpetamise ja õpiväljundite omandamise ühtlaselt tugevat taset toitlustuse ja majutusteeninduse valdkonnas kindlustab õpetajate omavaheline motiveeritud koostöö – juhtivõpetajate eestvedamisel
- Struktuurimuudatus ja MT valdkonna juhtimise jagamine kolme juhtivõpetaja vahel on mõjutanud õppeprotsessi positiivselt: kõik õpetajad on paremini kaasatud ja omavad selgemat arusaama ühistest sihtidest ja eesmärkidest, mislubi on kasvanud ka personali motivatsioon panustada ühiselt õppetegevuste planeerimisse jt ühisüritustesse.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks

- Enamus MT alalise töölepinguga õpetajatest töötab täiskoormusel, lisaks tuleb panustada kooli ja MT ÕKR arendustegevustesse, osaleda esindusüritustel, projektilähetustes ning tegeleda enesearendamisega. Motivatsiooni jätkub, kuid ajaressurssi napib. Tööandjate kasvavas trendis kaasamine ürituste ja õppetöö läbiviimisse aitab mõneti õpetajate tunnikoormust leevendada, kuid tasub proovida tööandjaid kaasata suuremas mahus ka õppetöö planeerimisel jt koostöövormides. Selleks on võimalus välja selgitada sobiv aeg (nt klientide madalhooajal) ja motiveerivad vahendid (nt välislähetustesse kaasamine, ettevõtte personali koolitamine jne), mis tööandjat kõnetaksid.

Arenguvõimalused

- Koolil on võimalik välja selgitada ja toetada õpetajaid, kel on üldharidus- ja erialaõppe lõimimiseks MT-s parim kompetents ja potentsiaal ning innustada neid välja töötama kooli ühist kvaliteetset õppevara - kõigile kasutamiseks.
- Toitlustusteeninduse suunal vajaks arendamist õpetajate omavaheline koostöö, juhtivõpetajal on võimalus võtta initsiatiiv ja õpetajaid motiveerida.

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused majutamise ja toitlustamise õppekavarühmade osas

Peamised järeldused

Tugevused.

- MT õppekavaarendus on heal järjel ning suutlikkus luua ja paindlikult uuendada õppekavasid on olemas. Luuakse usinasti 5.taseme jätkuõppekavasid.
- Õppekavarühma õppetöö läbiviimisesse on kaasatud mitmeid töömaailma praktikuid/ esindajaid ja vilistlasi, mis tagab kaasaegse ja tööandja vajadustele vastava õppesisu. Mitmed vilistlased on alustanud Tekos karjääri kutseõpetajatena.
- Kutse- ja juhtivõpetajad osalevad koolivälistes organisatsioonides ja õpivad ise ning toovad sealt saadud kogemused kooli ning rakendavad neid igapäevaselt õppetöös.

- Juhtkond mõistab kiirete muutuse vajalikkust ning on paindlik uute õppemetoodikate ja lähenemiste katsetamisel.
- Säästueelarve tingimustele vaatamata majandatakse jätkusuutlikult, on suudetud optimeerida õppekulusid, sh läbi omavahendite kasvatamise; vaatamata juba mõneti vananevale köögitehnikale on suudetud saavutada õppijate tunnustus ja rahulolu praktilise õppe kvaliteediga, mida kinnitavad nii õppijate kõrgel tasemel tulemused kutseeksamil kui erinevatel võistlustel.
- Teko rahvusvahelistumise strateegia 2019 -2024 tagab kooli, sh MT erialaõppe jätkusuutlikkust, sh rahvusvahelises võtmes.
- Tallinnas on piisavalt heal tasemel MT praktika-ettevõtteid, Tekol on valiku tulemusena välja kujunenud erialaseid õpiväljundeid arendav tugev praktikabaas MT õppekavade praktikate sooritamiseks.
- Tallinnas jätkub õppijaid; teenindusvaldkonna erialadel jätkub tööd – vastavalt OSKA raportile 2050 on MT tööjõuvajadus lähitulevikus suhteliselt stabiilne - +2%. MT valdkonna töötaja on noor, seetõttu on suur ka personalivoolavus . Sellised olud MT sektoris toetavad Teko MT erialadele õppekavastrateegiat ja nõudlust lõpetajate järele tööturul.
- Õppeprotsessi tagasisidest läbi järjepidevate rahulolu-uuringute on aastate vältel kogutud muljetavaldav andmebaas, mida kasutatakse aktiivselt trendide analüüsimiseks ja uute tegevuste kavandamiseks.
- Komisjon toetab Teko eneseanalüüsis välja toodud parendusvaldkonnana praktikute suuremat kaasamist õppekavade arendusse, õppetöö läbiviimisse jt tegevustesse - igakülgse koostöö arendamiseks, mis tagab MT erialade lõpetajate konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust tööturul.
- Komisjon toetab kooli planeeritud tegevusi katkestamise ennetamiseks, eeldused nii väljalangemise vähendamiseks kui ka nominaalajaga lõpetamise % tõstmiseks on välja selgitatud.
- Kokkuvõttes toetab komisjon kõiki kooli aruandes ja Teko tegevuskavas 2019 – 2020 seatud sihte ning planeeritud arendustegevusi ja meetmeid; need on komisjoni hinnangul asjakohased, piisavas mahus ja kavandatud ajagraafikus saavutatavad, tagamaks sihtide täitmist.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- Suhtlus juhtivõpetaja ning praktikajuhendajate vahel on vajaduspõhine, mis ei võimalda aga saada ega anda mõlemapoolset regulaarset tagasisidet. Praktikajuhendajate ettepanekul soovib komisjon muuta suhtlus praktikajuhendajatega süsteemsemaks, et tagada pidev dialoog kooli ja praktikabaasi vahel. Kool võiks kaaluda selleks praktikate koordinaatori ametikoha loomist, kelle ülesandeks oleks terviklikult kogu MT praktikaprotsessi eest vedada, korraldada ja koordineerida.
- Õppijatele on probleemiks infokanalite paljusid ja sellega seonduv liigne ajakulu. Komisjon soovib teha kohe õpingute alguses õppijatele selgeks, millise kanali kaudu konkreetset teavet jagatakse, ja sellest ka kinni pidada. Samuti on õpetajatel võimalik õppematerjalid koondada kindlatesse baasidesse.

Arenguvõimalused

- Toitlustusteeninduse valdkonnas tasub arutada Tekos etiketikooli loomist ning selle kui teenuse pakkumist väljaspool maja. Selline ettevõtmine võimaldaks tutvustada Tekot ja teenindusvaldkonnas õppimise võimalusi laiemalt erinevatele sihtrühmadele, kelleni tavaturundus ei jõua.

Ettepanekud HTM-ile:

- Õppe praktiliseks muutmine tähendab üha suuremaid ressursse õppevahenditele ja seadmetele (õpilasega kaasnev nn pearaha ei kata vajadusi). Kool on ühe lahendusena osa praktilise õppe kuludest toitlustuse ja toitlustusteenuse valdkonnas katnud toodete ja teenuste müügiga, suurendades sellega ka omavahendeid, kuid see pole piisav, katmaks kõiki tehnoloogilisi vajadusi. Komisjon toetab kooli kavandatavat ettepanekut tõsta toitlustuse õppekavadel õppekoha koefitsienti.
- Valdkondade üleselt on probleemiks õpikute puudumine lõimitud üldharidusainetes. Üldharidusainete õpetajad otsivad ja koostavad ise õpilaste tarvis materjale, mis on väga aeganõudev. Õpetajad ootaksid probleemi lahendamiseks riigipoolset abi.
- Põhikoolis dokumenteeritakse õpilaste erivajadused ja rakendatud meetmed – praegune seadusandlus ei luba kutsekoolil ligipääsu nendele andmetele ja õppijal/vanemal pole kohustust kooli teavitada. Kutseõppeasutuses võimaldaks aga ligipääs andmetele oluliselt kiiremini reageerida e kohe õpingute algusest rakendada vajalikke tugimeetmeid. Eeldatavasti vähendaks see ka esimesel aastal väljalangejate suurt protsenti (2018 tegevuskava täitmise aruandest). Komisjon toetab kooli algatust.